No. 243. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 3,00; voor de buitensteden ƒ 3,30; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 18 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt boyendien 35 cents ze geregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 Januarij.

De discussiën, welke op dit oogenblik in de Kamer der pairs van Frankrijk worden gevoerd, zijn meer dan gewoon belangrijk. Men vindt thans bij de kalme en bedaarde leden eene warmte en prikkelbaarheid, welke men daar zelden aantreft. Wat is er, dat in de ondervinding grijs geworden vernuften van Frankrijk in beweging brengt, om ze te doen wedijveren in levendigheid met de jeugdigere pairs? Zoekt men het ministerie omver te werpen? Volstrekt niet; men wil het handhaven. Wordt het ministerie dan verdedigd tegen onregtmatigen aanval? Integendeel; het ministerie wordt beschuldigd, en men werkt mede tot die beschuldiging. Het is zeer zeker een zonderlinge toestand, welke aan de oningewijden vreemd moet voorkomen.

De heer Guizot heeft menigen veroordeelingswaardigen misslag begaan, welke aller verontwaardiging uitlokt. De debatten der Kamer geven daarvan het bewijs. Zij zijn geopend met de beschuldiging, dat postenhandel is gedreven geworden onder het oog en in het kabinet van den heer Guizot zelven. De heer de Boissy heeft beweerd, dat zulk een minister het regt niet heeft, om te spreken van verbetering van de volkszeden, en liever diende over te gaan van de bank des ministeries op de bank der beschuldigden. Die interpellatie heeft den heer Guizot genoodzaakt te spreken, en te belijden, dat onder zijne medewerking posten waren verkocht, maar dat het niet meer zoude gebeuren. Tot verschooning wist de minister niets bij te brengen, dan dat het insgelijks onder vorige kabinetten had plaats gehad. Dan deze verschooning gaf aanleiding, dat verschillende leden van vorige ministeriën opstonden, om met verontwaardiging te protesteren tegen het voorgeven van den heer Guizot, die dan ook letterlijk beschaamd *au pied du mur* werd gezet. Welk een schouwspel na al de schandalen, welke de laatste jaren in de hoogere Fransche kringen hebben voortgebragt. De omkooperij tot systeem gemaakt en bewerkt tot in het kabinet van den minister!

Buitenlands bedreef de minister onhandigheden of zwakheden. In de zaak van Italië op het sleeptouw van den heer Metternich genomen, verbeurde hij Frankrijks invloed. Er werden ter dezer zake den minister menige verwijten gedaan; buiten den heer de Montalembert was er bijna niemand, die den minister openlijk beschuldigde. Maar men leze de redevoeringen door zijne vrienden uitgesproken, om zich te overtuigen, hoe diep hij het nationaal eergevoel en de sympathiën van Frankrijk moet hebben beleedigd, om verdedigingen uit te lokken, welken gloeijen van verborgen en moeijelijk verkropte verontwaardiging.

En wat Zwitserland aangaat, de redevoeringen gehouden omtrent deze gewigtige vraag, zoo door den heer de Broglie, den verdediger van het ministerie, als door de bestrijders, waaronder de heer de Montalembert de eerste plaats heeft ingenomen, bewijzen, dat Frankrijks minister eene rol heeft gespeeld ver beneden de waardigheid en de belangen van Frankrijk. Gelijk de heer Guizot in Italië plaats heeft gemaakt voor de Oostenrijkers, zoo heeft hij in Zwitserland zich laten misleiden door de Engelschen, en erger nog, hij is er de speelbal geweest der radikalen tot schade en schande van geheel het vaste land, maar in de eerste plaats van Frankrijk. De heer de Montalembert heeft zulks aangetoond met eene welsprekendheid, welke de eenparige goedkeuring van de gansche Kamer heeft ingeoogst.

En toch, hoe komt het, na dat alles, dat bijna niemand in de Pairs-Kamer, dat zelfs niet de graaf de Montalembert, zoude willen medewerken, om het ministerie Guizot te doen vallen? Het is, omdat met den val van Guizot, de heer Thiers aan het roer zoude worden gebragt, die het talent heeft gehad van zich in de publieke opinie zoo verdacht te maken, dat de heer Guizot, ten spijt van zijne onhandigheden staan blijft, uit de vrees, die men heeft voor den heer Thiers.

Men heeft dikwijls gezegd, dat de constitutioneele regeringsvorm de beste is om groote talenten te doen kennen. De huidige toestand van Frankrijk pleit niet voor dat beginsel. Want als er voor een staatsman meer noodig is, dan eene buitengewone welsprekendheid, en menig staatsman van parlementaire welsprekendheid verstoken kan zijn, dan is het duidelijk, dat daar, waar de welsprekendheid tot de magt leidt, zij in handen kan vallen van vernuften, die geen staatsmannen zijn, terwijl de wezenlijke staatsman er nooit toe zal kunnen geraken.

De berigten uit Parijs melden, dat sinds verscheidene dagen in de hoofdstad eenige beweging heerschte, welke eenige bezorgdheid doet ontstaan. De buitengewone warmte, welke in de debatten der Pairs wordt opgemerkt, doet vreezen voor die, welke in de Kamer der gedeputeerden zal plaats grijpen. Men ziet die met kommer te gemoet.

Heeft de zaak van het katholicisme door de jongste gebeurtenissen in Zwitserland een gevoeligen slag geleden, zij heeft van den anderen kant in de Kamer der Pairs in Frankrijk eene schitterende triomf behaald, welke zij aan de welsprekendheid van den graaf de Montalembert verschuldigd is.

Alle tyrannijen, die het geloof en de vrijheid van de katholijke bevolking van Zwitserland verdrukken, alle onregtvaardigheden, waaronder zij gebukt gaat, alle smarten, die zij lijdt, deden de woorden en de denkbeelden van haren verheven verdediger tintelen van een onwederstaanbaar vuur.

De geheele Parijsche pers, met uitzondering van de *National* en den *Constitutionnel*, hebben heden dan ook niet verzuimd eene openlijke hulde te brengen aan het talent van den graaf van Montalembert. Zijne redevoering ontlokte zelfs kreten van bewondering aan die dagbladen, welke den edelen pair gemeenlijk onder hunne tegenstanders tellen. Nog zelden vernam men eene zoo eenparige lofspraak, maar zelden werd ook in eene wetgevende vergadering eene edeler, welsprekender en warmer taal gevoerd.

»Nog nimmer zijn wij getuigen geweest van zulk een schitterenden bijval," zegt de *Univers*. »De bewondering, wij zouden bijna zeggen: de erkentelijkheid der vergadering was zoo groot, dat de indruk, die de redevoering heeft te weeg gebragt — indien zulks door een der leden gevraagd ware geworden — bij acclamatie zou zijn erkend geweest, indien het reglement der Kamer zich daartegen niet formeel verzette. Deze zitting geeft den heer de Montalembert eene belangrijke positie niet alleen in de Kamer maar zelfs in het geheel land. Hij heeft zich, en met hem de katholijke zaak, gelijk het hare rol, haar pligt en hare natuurlijke neiging medebrengen, geplaatst op den eersten rang onder de groote magten, die de vrijheid en de maatschappij, welke zich door het radicale despotisme aangevallen zien, zullen beschermen en redden."

Het *Journal des Débats* laat zich aldus hooren: »Wij zullen nog lang en met genoegen de herinnering bewaren aan het schouwspel, dat heden door de Kamer der Pairs geleverd is. Nog zelden mogt het ons te beurt vallen, getuigen te zijn van eene zoo schoone zegepraal, door een redenaar behaald. De heer van Montalembert heeft heden eene plaats ingenomen onder de voortreffelijkste sprekers der Fransche tribune, en wij brengen hem deze hulde toe met de innigste opregtheid onzes harten. Gedurende meer dan een uur hingen de geheele Kamer en het publiek, tintelend van belangstelling, aan de betooverende woorden des redenaars."

»De geheele Kamer," zegt de *Presse* op zijne beurt, »die vergadering, zoo kalm, zoo wijs en ingetogen, zag zich, als het ware, weggesleept door de hartelijke en warme taal des heeren van Montalembert. Die stem, welke zich van het spreekgestoelte liet hooren, bragt op alle zitplaatsen eene zigtbare ontroering en goedkeuring te weeg; zoo krachtig werkte de denkbeelden van den redenaar op al zijne hoorders, zoozeer vonden zij weerklank in aller gemoederen. Het was een grootsch en voortreffelijk schouwspel; grootsch en voortreffelijk voor de Kamer, die eenen uitmuntenden redenaar te meer telt; grootsch en voortreffelijk voor het land, dat orde en vrijheid begeert.

»De jeugdige arend was heden een volwassen arend geworden en steeg op tot eene hoogte, die zijne welwillendste vrienden niet vermoedden, dat hij immer zou kunnen bereiken. Weinige redenaars hebben gedurende hunne parlementaire loopbaan zulk een algemeenen bijval mogen inoogsten."

Aan zulke lofspraken valt niets toe te voegen. Men moet een groot man wezen om ze te kunnen verdienen.

Wij vernemen, dat de Eerw. pater Bernard, de onder de katholijke bevolking beroemde en beminde boetprediker, door zijnen provinciaal tijdelijk naar Luik beroepen is tot daarstelling en vorming van het tweede noviciaat voor jonge priesters en studenten, die, na volbragte studiën, zich gaan toewijden aan het werk der missiën en der geestelijke oefeningen. Die verwijdering is echter slechts tijdelijk, en men hoopt algemeen, dat hij spoedig zijnen sinds jaren voortgezetten arbeid in het vaderland zal kunnen hervatten.

Men leest in de *Amsterdamsche Courant* van heden:

»Er bestaat eenige reden om te verwachten, dat de werkzaamheden in de suikerfabrijk van de heeren C. de Bruyn & Zonen, ondanks de plaats hebbende finantiëele stagnatie, bij voortduring zullen worden voortgezet.

»Die van de heeren J. H. Rupe & Zonen zal eerlang al hare werkzaamheden staken. Het passief van dit huis bedraagt, naar men verneemt, ruim ƒ 1,300,000, het actief weinig meer dan ƒ 100,000. De brand van October 1845 schijnt de hoofdoorzaak van dezen treurigen toestand te zijn."

Door Z. M. is benoemd tot kantonregter te Maarssen Mr. J. H. F. van Ewijck, advocaat te Utrecht.

De *Vlissingsche Courant* zegt, dat het berigt, alsof het ministerie eene vervolging had ingesteld tegen die bladen, welke het bekende artikel uit de *Burger*, betreffende den afgetreden minister van Hall, hadden overgenomen, ten minste wat haar betreft, van allen grond ontbloot is.

'sGRAVENHAGE, 16 Januarij. Eergisteren morgen is in deze residentie overleden de Heer J. D. Jansen, secretaris generaal en adviseur bij het departement voor de zaken van de Hervormde en andere eerediensten, enz. Ridder der orde van den Nederl. Leeuw; een man, die de algemeene achting genoot en zich deze, in de door hem sedert lang vervulde betrekkingen, allezins had waardig gemaakt.

In de residentie is aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt, Z. Exc. de baron Schimmelpenninck van der Oije, Nederlandsch gezant aan het hof van Pruissen.

DORDRECHT, 15 Januarij. Het ijs op de rivier voor deze stad is, volgens meting van den 13, 11 a 20 Ned. duimen; doch voor de Kalkhaven wrak en open. Aan het Groothoofd en de Blaauwpoort worden de planken voor de voetgangers gelegd en over de rivier paden gemaakt. De toestand van het ijs is aan vele plaatsen nog gevaarlijk.

HARLINGEN, 12 Jan. De stoomboot *John Russell* is zoo even (3 uur) aangekomen, en zal morgen circa 12 uur beproeven om in zee te geraken; dit vaartuig heeft sedert gisteren morgen veel moeite gehad om binnen te komen.

Overigens hadden de stoombooten tot dusverre geregeld gevaren; doch eergisteren deed men den overtogt te voet over het ijs van Ameland naar Holwert. Met sleden durfde men het echter nog niet wagen. Heden was de zee vol drijfijs wegens de ingevallen dooi van gisteren.

— Zeer opmerkelijk is het, dat te Franeker in den tijd van ruim een jaar zijn overleden: de burgemeester, twee wethouders, vijf leden van den raad, de stadsmajoor, twee notarissen, acht ondergeschikte ambtenaren en vier dienaren der policie.

De bevolking van Franeker bedraagt 5000 zielen; de gewone sterfte is 100 of 120, en in 1847 zijn 264 personen overleden. In de eerste week van Januarij stonden 18 dooden op het kerkenbriefje vermeld.

— Men leest in de *Provinciale Friesche Courant* van ll. Donderdag de volgende verklaring, onderteekend door den landman D. Reiding te Morra:

„BELANGRIJK BERIGT! — Gezien in de *Prov. Friesche Courant* van Donderdag ll., eene Advertentie van den Heer A. Jorritsma, te Dokkum, — ten titel voerende: *Schurft der Schapen*, zoo kon ik door overtuiging, en het mij als pligt achtende, niet wel nalaten, een kort proef-ondervindelijk verslag, nopens dat middel, ter aanbeveling mede te deelen.

„Van namelijk: mijne kudde, welke bestaat uit zes Schapen en tien Lammeren, te zeggen, dat voor een paar maanden twee Lammeren door besmetting met de Schurft waren aangedaan.

„Onverwijld heb ik dientengevolge opgedacht middel gebezigd, met dat gevolg, in dien tijd van 14 dagen, zonder te scheeren, volkomen genezen te zijn.

„De besmetting van tijd tot tijd ook aan alle anderen, (grootendeels dragtig) doorgedrongen, zijn thans niet alleen zoo goed als genezen, maar de tieken en mijten met eens ook verdwenen, zonder de minste aanleiding van ontijdig de vrucht te verwerpen.

„Aangaande de kosten zijn zeer gering, daar voor p. m. 15 Cents per Schaap genoegzaam is.

„Overigens acht ik het niet alleen heilzamer dan Rattenkruid, of Kwikmiddelen, tot verdrijving der Luizen van Rundvee en Paarden, maar tevens zonder gevaar."

(Zie verder de advertentiën.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Januarij. Het paragraaf van het adres van de Kamer der Pairs betreffende Italië is gisteren aangenomen, nadat daarin eene wijziging is gebragt.

Het luidt als volgt:

„Een nieuw tijdperk van beschaving en vrijheid opent zich voor de staten van Italië. Wij wijden al onze sympathie en al onze verwachtingen aan den grootmoedigen Paus, die met evenveel wijsheid als moed dat tijdperk opent, en aan de souvereinen, die, even als hij, dien weg van vreedzame hervormingen hebben ingeslagen, op welken gouvernementen en volken voortschrijden."

De heer Cousin heeft zich met dit amendement vereenigd, omdat het eene schitterende hulde bevat wegens het grootmoedig initiatief door den Paus genomen, en omdat het een bewijs levert van de sympathie en eene welverdiende belangstelling in de Italiaansche vorsten, die, op de roepstem des H. Vaders, den weg der hervormingen zijn ingeslagen.

De heer Victor Hugo heeft insgelijks eene regtmatige hulde bewezen aan de edelmoedige pogingen des H. Vaders.

Bij die gelegenheid heeft de graaf de St. Aulaire op eene edele wijze de nagedachtenis van Gregorius XVI gewroken, die zoo onwaardig gelasterd was door het radicalisme.

De *Univers*, van de redevoering van den heer Guizot over Italië sprekende, zegt, dat, ofschoon vele woorden van dien welsprekenden mond slechts tot beschutsels hebben gediend om betreurenswaardige daden te verbloemen, die rede echter in dit opzigt belangrijk is, dat de minister beginselen vaststelt, die eene openlijke hulde bevatten aan het karakter van Pius IX toegebragt. Niet dat deze verklaringen volkomen geruststellen voor de toekomst, maar dewijl het reeds veel zegt, den heer Guizot, den verlichtsten en hoogstgeplaatsten protestant in Frankrijk openlijk te hooren betuigen, dat het pausschap thans de hoogste uitdrukking is van den vooruitgang en de grootste waarborg van orde in de menschelijke maatschappijen.

Op denzelfden dag, dat de graaf van Montalembert zulk edele woorden over Italië heeft doen hooren en over de roemvolle rol van den Opperpriester van Rome, en terwijl van den anderen kant de heer d'Alton Shee had verklaard, dat hij geen Katholijk, en zelfs geen Christen was, verhief de Generaal Fabvrier, een man, die zich eene Europesche beroemdheid verworven heeft door zijne edele pogingen ten voordeele van Griekenland, zijn stem, en had den moed, die aan zoo velen ontbreekt, van zich tegenover de Kamer als een voorvechter te toonen van het katholicisme. Hij leverde het duidelijk bewijs, dat alle ergerlijke wandaden, waardoor leden der Kamer zich in den laatsten tijd bezoedeld hadden, moesten worden toegeschreven aan het vergeten van God, van de godsdienst, de eer en de maatschappelijke deugden. Zonder iemand met eene beleediging te treffen, heeft hij onbeschroomd het kwaad en het geneesmiddel aangetoond. Hij bewees hulde aan de katholijke godsdienst, die Frankrijk deed ontstaan en ontwikkelen, die het beschermd en gered heeft van Clovis af tot op onze dagen. Hij bezwoer elkeen van met liefde, berouw en hoop het kruis, het teeken der zaligheid, te omhelzen, hetwelk ook nu een teeken van eendragt en roem voor het vaderland zijn zou. Hij zeide o. a. het volgende:

„Laat ons dus katholijk zijn, mijne heeren, en de orde zal weder ontstaan overal waar zij is verstoord geworden, d. i. overal waar de godsdienst is verzwakt. Laat ons dus katholijk zijn, kiezers, afgevaardigden, pairs van Frankrijk en ministers; laat ons dus katholijk zijn; keeren wij terug tot onze pligtsbetrachting; laat ons godsdienstig zijn en gevolgelijk regtvaardig en onbaatzuchtig, en gij zult in Frankrijk het geluk voor allen weder zien aanbreken en aan ons vaderland zal eendragt, magt en roem ten deel vallen."

De aangelegenheden van Zwitserland, even als die van Italië, hebben den graaf van Montalembert eene warme taal ontlokt, die zich regtstreeks een weg naar het hart weet te banen, omdat zij de getrouwe uitdrukking is van de eeuwig onveranderlijke beginselen van regt. De edele pair heeft ook in dit opzigt zich van zijne zich opgelegde taak gekweten, namelijk om de heilige zaak der godsdienstvrijheid te verdedigen, overal waar zij aangevallen wordt. Overigens is het hem niet moeijelijk gevallen te bewijzen, dat men in Zwitserland niet heeft gestreden om de nationale souvereiniteit noch om de Jezuiten, maar tot verkrijging van die woeste, onverdraagzame, monsterachtige vrijheid, die eene partij in de plaats wil stellen van de verdraagzame en welgeordende vrijheid, die bestond. Wat in Zwitserland is overwonnen is: de maatschappelijke orde, de orde van geheel Europa. Daar men de godsdienst niet kon uitroeijen, heeft men de kloosters verdelgd, de kloosters, die vrome toevlugtsoorden, die een Napoleon zelf had geëerbiedigd, ofschoon hij er zoo vele heeft afgeschaft in andere landen. Hieruit is gebleken, dat het radicalisme niet is zoo als men gezegd heeft, de overdrijving van het liberalisme, maar de overdrijving van het despotisme.

Wij kunnen van de redevoering van den heer van Montalembert heden geen uittreksel geven. Evenwel moeten wij zeggen, dat zij op de Kamer een zeer grooten indruk heeft gemaakt, en de sensatie was zoo groot, dat de heer Guizot het niet raadzaam heeft geacht, onmiddellijk te antwoorden op deze redevoering, waarin de graaf van Montalembert de zaak der Zwitsersche Katholijken met zoo veel welsprekendheid verdedigd heeft.

Gedurende de beraadslagingen in de Kamer der Pairs over het paragraaf van het adres, betreffende Zwitserland, heeft de hertog de Broglie den toestand van elk der cantons behoorlijk uiteen gezet; hij plaatste de onregtvaardige handelwijze van den landdag, het regt der katholijke cantons tot het vormen van het afzonderlijk verbond, het belang, ja den pligt zelfs der mogendheden, mede onderteekenaars der bonds-acte, van zich in die zaak te mengen, in het helderste licht; hij sprak van onderhandelingen, die te Londen geopend waren en verzekerde, dat zij een goeden uitslag hadden gehad; maar toen hij moest verklaren waarom al die regten, al die pligten en al die onderhandelingen tot den tegenwoordigen stand van zaken hebben geleid, toen breidde hij zijne armen uit, haalde de schouders op, liet zijn hoofd zinken en zeide met naauwelijks hoorbare stem, dat de tijd van uitvoering te kort schoot, en dat God had toegelaten, dat het onregt zegevierde.

Wat de heer de Broglie niet heeft gezegd, doch wat men telkens uit zijne reden kon opmaken, is, dat de hoofden van het afzonderlijk verbond, aangemoedigd door het Fransch gouvernement, zoo onvoorzigtig zijn geweest van op deszelfs hulp te vertrouwen, in plaats van zich op God alleen en op zich zelven te verlaten; reden waarom de zaak van het Sonderbund ten gronde is gegaan.

— De heer Guizot heeft heden in de Kamer der Pairs aangekondigd, dat hij een vertoog had ingediend ten gunste van de religieusen van den St. Bernardsberg en van de Zusters van liefde van den H. Vincentius a Paulo, welke alle door de Zwitsersche radicalen verdreven zijn.

— De baron de Bourgoing, Fransch gezant te München, heeft, eene maand met verlof te Parijs doorbrengen. Men zegt, dat de reden hiervan is, dat de koning van Beijeren voornemens is, zijne gunstelinge Lola Montes in de maand Januarij op een bal aan geheel zijn hof voor te stellen. De gezant wil dus zijne echtgenoote niet blootstellen om in gezelschap te komen met de geadelde danseres van den dichterlijken Lodewijk.

— De graaf van Montalembert heeft dezer dage den heer John O'Connell in naam der *Commissie ter verdediging der Godsdienstvrijheid* schriftelijk uitgenoodigd om de plegtige lijkdienst te komen bijwonen, die den 10 Februarij in de Notre Dame te Parijs zal worden gehouden voor de lafenis der ziel van wijlen zijn doorluchtigen vader, alsmede om twee dagen daarna deel te nemen aan een feestmaal, hetwelk de commissie hem, en zijne familie uit naam der Katholijken van Frankrijk wil aanbieden, als eene hulde aan de verdiensten van hem, die zoo roemrijk heeft gestreden voor God en de vrijheid.

— De Deïra van Abd-el-Kader is thans geheel ontbonden; de 5 of 6000 man, waaruit zij laatstelijk bestond, zijn uiteengegaan en hebben den weg naar hunne stammen aangenomen.

MADRID, 10 Jan. Het congres heeft den 7 dezer zijne beraadslagingen over de aanklagte van den heer Salamanca voortgezet.

De heer Salamanca had zich over zijne afwezigheid verontschuldigd op grond van ongesteldheid. De beraadslagingen verloren daardoor alle belang; echter besloot de Kamer met 128 tegen 39 stemmen de acte van beschuldiging in overweging te nemen; zij werd alzoo in de afdeelingen verzonden en eene commissie van rapporteurs benoemd.

Het gouvernement had verlangd, dat de acte van beschuldiging werd ingetrokken ten einde de personen aantijgingen tegen te gaan, die in de laatste debatten zijn uitgebragt. Het gouvernement zou aan de beraadslagingen geen deel nemen.

— De generaal Espartero is den 7 dezer alhier aangekomen. Een menigte volks schaarde zich onmiddellijk voor het hôtel, alwaar hij zijn intrek had genomen, men zeide, dat het volk hem eene serenade wilde brengen.

— De hertog der overwinning heeft bij de Koningin eene audientie aangevraagd. H. M. heeft Espartero ontvangen, zonder bijzijn van een der ministers, maar tegenwoordigheid van den Koning. HH. MM. hebben den generaal zeer minzaam onthaald.

— Het Spaansch gouvernement heeft besloten, zich meester te maken van de Zafarrinas-eilanden, nabij Melilla gelegen, tegenover de uitwatering van de Moluia, welke de grensscheiding uitmaakt tusschen de Fransche bezittingen en het keizerrijk Marokko. Eene vloot wordt met dit doel te Malaga uitgerust. Het legercorps dat daaraan deel neemt, zal worden aangevoerd door den generaal Serrano. Men zegt zelfs, dat Spanje voornemens is om te gelijkertijd eene zekere uitgestrektheid gronds rondom Melilla te bemagtigen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 14 Januarij. Een fraai versierd adres aan Pius IX, door het bestuur der centrale commissie van den opbouw van de Keulsche Domkerk opgesteld, wordt thans in gereedheid gebragt, strekkende, om Z. H. plegtig uit te noodigen, tegenwoordig te willen zijn bij het zesde eeuwfeest van de grondlegging van den beroemden Dom. Men twijfelt echter, of Z. H. aan dit verzoek gehoor zal geven.

De Zwitsersche landdag heeft, na zijne zittingen een geruimen tijd te hebben geschorst, dezelve den 10 hervat. Wij hebben reeds aangekondigd, dat men, na het eindigen der vacantie, terstond een aanvang maken zou met beraadslagingen over de herziening der bondsacte. En inderdaad, na den krijgsraad, zoo als die voorloopig was ingesteld, te hebben ontbonden verklaard, heeft de landdag zich werkelijk met deze belangrijke kwestie bezig gehouden.

De voormalige afgevaardigde van Glarus is, in de commissie met de herziening belast, door den nieuwen afgevaardigde van dat canton vervangen. Dit heeft aanleiding gegeven tot eenige opmerkingen, die niet onbelangrijk zijn.

De afgevaardigde van Geneve, de heer Carteret, heeft gevraagd of het niet raadzaam ware in beginsel vast te stellen, dat een afgevaardigde van ieder canton zou kunnen deelnemen aan de beraadslagingen der commissie; en dat het aan ieder der cantons vrij zou staan om het lid aan te wijzen, aan wien het dien last wilde opdragen.

Vele afgevaardigden deden hun best om den heer Carteret dienaangaande gerust te stellen, door het onderscheid aan te toonen, dat er bestaat tusschen eene commissie, wier leden niet door hunne instructiën gebonden zijn en den landdag, die elk oogenblik beletselen ondervindt ter zake van speciale lastgevingen.

Vermits Lucern, Friburg en Wallis verklaard hebben, deel te zullen nemen aan de herziening der bondsacte, is men overgaan tot het benoemen van commissarissen voor deze drie cantons. Daarbij zijn gekozen de hevigste tegenstanders van het Sonderbund, t. w. Dr. Steiger, Dr. Bussard en de heer Maurits Barmann.

Vervolgens heeft de president voorgesteld de leden der beruchte commissie der zevenen nog met twee te vermeerderen, opdat de cantons, die zich in der tijd aan de benoeming der commissie onttrokken hadden, daarin zouden vertegenwoordigd kunnen worden. Deze twee nieuw benoemde commissarissen zijn: de heer Jauch voor Uri en alweder Dr. Steiger voor Lucern.

Ten slotte heeft de landdag, na eene korte beraadslaging besloten om aan den generaal Dufour eene eeredegen aan te bieden en hem tevens eene som van 40,000 francs toe te kennen.

Berigten uit Constantinopel melden, dat de minister van buitenlandsche zaken van de Porte den 26 officieel heeft kennis gegeven aan de vertegenwoordigers der vijf mogendheden, van de vereffening van het geschil met Zwitserland. Ali Effendi heeft in de nota, die hij hun deswege heeft toegezonden, verklaard, dat, vermits Griekenland aan de Divan eene volkomene voldoening had gegeven betreffende het voorgevallene op het bal, de maatregelen, die men genoodzaakt was geweest te nemen, namelijk de afbreking van alle diplomatieke betrekkingen en het verbod van de kustvaart, zijn ingetrokken, en dat de betrekkingen tusschen de beide landen op denzelfden voet als weleer zijn hersteld, alsmede dat de heer Mussurus op nieuw zijne functiën te Athene zal gaan vervullen. Ali-Effendi voegde er bij, dat, ten einde

de betrekkingen tusschen de Verhevene Porte en Griekenland weder te regelen en alle aanleiding tot geschil te vermijden, het noodig zijn zal zich onderling te verstaan aangaande het sluiten van een handels-tractaat.

ITALIE.

ROME, 7 Januarij. Ofschoon die lieden, welke aan de Jezuiten een eeuwigen haat gezworen hebben, het anders hadden gewild, heeft Z. H. op den laatsten dag des vorigen jaars, zich met het H. Collegie en den senaat met de gewone plegtigheid begeven naar de kerk der Jezuiten, om God aldaar te danken voor de weldaden, gedurende het afgeloopen jaar ontvangen.

Men had he gerucht verspreid, dat des nachts een misdadige aanval tegen het klooster zou worden gedaan. De burgerwacht kwam onder de wapens, doch — gelijk reeds is gemeld — is de rust gelukkig niet verstoord geworden.

— De senaat heeft, ter gelegenheid van den nieuwjaar, eene proclamatie afgekondigd, waarin het volk in de hartelijkste bewoordingen herinnerd wordt aan zijne pligten jegens den grooten Pius en jegens hen, die met zoo veel belangstelling werkzaam zijn tot hun geluk; en dat het, om daarin te slagen, zijne medewerking daartoe moet verleenen. Het wordt vermaand niet te vergeten, dat het onmogelijk is aan het bestuur der zaken op eenmaal eene geheel nieuwe rigting te geven, doch dat het volk die hervormingen bespoedigen kan, door eerbied voor de wet, kalmte, gematigdheid en liefde tot den arbeid, als de eerste en eenigste gondslagen van volksgeluk.

Koning Karel Albert van Sardinië heeft, na eene reeks van hervormingen te hebben toegestaan, die met eene algemeene toejuiching ontvangen zijn, zich genoodzaakt gezien, eenige eischen af te slaan, die hem op eene onwettige wijze werden gedaan, en welke aanvankelijk op eene onstuimige wijze op de straat en in den schouwburg waren opgesteld.

Volgens brieven uit Turijn, hebben den 3 te Genua onlusten plaats gehad, ten gevolge eener proclamatie van den gemeenteraad, waarbij de invoering der nieuwe policie-wet werd aangekondigd. Petitiën werden op de straat en in den schouwburg geteekend, en eene deputatie vertrok naar Turijn, alwaar zij door den minister minzaam werd ontvangen.

Een dagblad van Turijn zegt, dat het hertogdom Parma is toegetreden tot het Italiaansche tolverbond.

De *Gazeta Piamontese* van den 6 Januarij meldt, dat het *casino* van den adel te Milaan op bevel der Oostenrijksche autoriteiten is gesloten.

Te Livorno is de openbare rust op Driekoningendag op eene ergerlijke wijze verstoord geworden. Daar het gerucht der beweging reeds den vorigen avond was bekend geworden, is den generaal Sproni, gouverneur der stad, door 4000 man alstoen een ketelmuziek gebragt. Hij verscheen op het balcon, maar werd uitgejouwd. Eene poging, om het volk met geweld uiteen te drijven, werd verijdeld. Nu liet hij verzoeken, eene deputatie te benoemen, om met hem te onderhandelen. Hiertoe werd afgevaardigd de advocaat Guerrazzi, de vriend van het gepeupel, het grootste heethoofd van Livorno. De graaf Larderel, maire der stad, vertoonde zich op het balcon, en beloofde de menigte, dat er maatregelen zouden genomen worden, om aan de wenschen des volks, betreffende de wapening der burgerwacht, te voldoen, en dat daartoe eene commissie zou gevormd worden, op de lijst van welke in de eerste plaats voorkwam de naam van den advocaat Guerrazzi, die met veel geestdrift werd ontvangen.

Die advocaat klom vervolgens op het balcon, en zeide, dat het gouvernement noch wapens noch geld had, doch dat het volk op hem kon rekenen, dat hij zich aan het hoofd der menigte naar Florence zou begeven, of aan 's volks wensch regt te verschaffen, enz. De menigte liet zich hiermede tevreden stellen.

Volgens de *Patria* is de zaak van Pontremoli vereffend, en zou die stad op eene vreedzame wijze aan den nieuwen hertog zijn overgegaan.

Berigten van Palermo van den 2, en van Napels van den 4 Januarij berigten, dat in beide steden nog steeds eene groote gisting heerschte, zonder evenwel eenige onlusten te veroorzaken.

STADSNIEUWS.

Van 10 tot 15 Jan. 1848 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel.	10.	Levenloos aangegeven Zonen.	6.
Geboren	146.	dito dito Dochters.	3.
Overledenen	234.	Elders overl. en alhier ingeschreven	2.

Totaal	Gehuwde Paren	34.	Sedert primo Januarij 1848.
	Geborenen	2 7.	
	Alhier overledenen.	561.	
	Elders overl. en alhier ingeschreven	3.	

BURGERLIJKE STAND.

BEVALLEN (11 Jan.): J. C. P. T. Gulcher, geb. Tinne, Z. — (12 Jan.): J. M. van Spanje, geb. Pruymboom, Z. —

OVERLEDEN (11 Jan.): C. Franke, Jhs., 40 j. — N. Meijer, 70 j. — F. J. Spaan, 35 j. — J. van der Hagen, wed. H. A. Jelgerhuis, 73 j. — G. A. Gies, geb. Cattel, 73 j. — (12 Jan.): P. W. Muller, 72 j. — Bertrand, 64 j. —

STAND DER THERMOMETER.

Waarneming tegenover het N. O. van eene hoogte van ruim 14½ Ned. el boven den beganen Grond.

1848.					Sch. Fahr.	
Vrijdag	14	Januarij	's namidd.	4 ure	30	Graden.
„	„	„	's avonds	8 „	27	„
Zaturdag	15	„	's morgens	8 „	25	„
„	„	„	's middags	12 „	27	„
„	„	„	's namidd.	4 „	28	„
„	„	„	's avonds	8 „	28	„
Zondag	16	„	's morgens	8 „	22	„
„	„	„	's middags	12 „	28	„
„	„	„	's namidd.	4 „	24	„
„	„	„	's avonds	8 „	24	„
Maandag	17	„	's morgens	8 „	22	„
„	„	„	's middags	12 „	25½	„

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

15 JAN.		gebl.	17 JAN.	4 u.	gebl.
NEDERL. Werkel. Sch. à	2½ pCt.	54¾	54 9/16 c	54 1/16	54⅝
Dito Dito	3	66⅜	66¼	66⅜	66¼
Dito Dito op resc.	3	66 7/16	66½		
Dito Dito	4	84¾	84½	84¾	84⅞
O. I. Leening	4	84½	84½		
Amortis. Syndic.	3½	84½	84½		
Handel-Maatschappij	4½	162	161⅝	162	161⅞
Haarlemmermeer	5				
Aand. Rijn-Spoorweg		89			
Aand. Holl. S. M.	4½				
BELGIE	4½				
Dito	2½				
Dito bij Rotschild	2½				
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	15 9/16	15½		
Dito Dito van 510 £		14¾	14 9/16	14½	14 9/16
Dito bij Dito onb. st.	5	14⅞	14⅛		
Dito	3	31⅝	31½		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	25⅛	25	25 1/16	25 1/16
Coupons Ardoins		12	11 7/16	11¾	
Passive					
Deferred					
Fransche Uitgest.					
PORTUGAL, te Londen	3	27½	27½	27⅜	27½
Dito Dito	4	27¾	27⅜	27¾	27 11/16
Dito Binnenl. à 1 Conto	5				
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	104½	104¼	104½	104½
Dito Dito 1828 en 1829	5	103⅜	103⅜	103½	103½
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	95			
Dito bij Hope	4	85⅞	85¾		
Dito bij Stieglitz en C°.	5	85¼	85¼		
Cert. te Hamburg	5	100¼			
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van Dito	6	68¼			
POLEN, Certific.	4				
Dito Aand. met Loten fl 300	f				
Dito Dito fl 500					
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt				
Dito	5				
Dito Bank-Actiën					

Oostenrijk, Met. 5 pc. 98¾, ⅞; 2½ pc. 49 7/16, ½, 7/16; Braz. 5 pc. 83¾; dito 81⅝; Peru 18¼, ⅝, ⅜; Venezuela 37 5/16.

Koers van het Geld: Beleening 4¼, ½ pCt., Prolong. 4 pC. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 15 Jan. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1837 5 pCt. 96¾. Certific. 1844, 5 pCt 92.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 34⅝: Zigt dito 35; 2/m. Londen 12.—; Zigt Londen 12 12½; 3/m Lisbon. 41; 3/m. Porto 41; 2/m Petersb. 1.84½.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM 17 Januarij.

Bij den aanhoudenden vorst, blijft het in den handel zeer stil, intusschen houden zich de prijzen der meeste hoofdartikelen goed staande.

Koffij met weinig handel, zeer vast, enkele ceelen ordin. Cheribon werden tot 20 c. verkocht; in Rotterdam werden 2600 balen Brazil Koffij, per Ida aangevoerd, van 18 a 21 c., door één huis genomen.

Thee insgelijks meer gevraagd.

Katoen hooger gehouden, 300 pakken New-Orleans Katoen, per Doggersbank aangevoerd, werden voor binnenlandsche consumtie gekocht.

Tabak met meer handel, 85 vaten Maryland, per John Marshall, 30 v. dito per Humbarton; 51 v. dito, per Rebecca en 25 v. Ohio, per Leopard, werden tot iets hoogere prijzen genomen; 211 pakken Java, zijn per Aert van Nes aangebragt.

Ruwe Suiker, de omzet bepaalde zich tot eenige partijen Surinaamsch van ƒ21 a ƒ22½; Melis zonder handel.

Eene lading Zwavel is zeilende aan de markt, 400 vaatjes Harst, per Helena, vonden koopers tot ƒ2, ent.

LEIDEN, 15 Jan. Boter van ƒ 36 tot ƒ 38 a 39, pr vierde; Tarwe van ƒ9 tot ƒ 9,80, pr. Mud; Rogge van ƒ 7,25 tot ƒ 7,60, pr idem; Garst van ƒ 6 tot ƒ 6,50, pr id.; Haver van ƒ 3,50 tot ƒ 4, pr id.; Boonen van ƒ 6,50 tot ƒ 7, pr id.; Rund- en Ossevleesch van 24 tot 25 cent, de 5 ons; Schapenvleesch van 18 tot 22 c., id.; Varkensvleesch en Spek van 20 tot 24 c., id.; idem wel zoo gezocht als vorige marktdagen.

Tarwe 127, 128 ℔ b. Pools. ƒ 430, 35.

Rogge 117 ℔ Petersb ƒ 180, ent.

Op 9 Vaten Olie in Sept. fvl 62. *Lijnzaad* een doen; Rigasch 111 ℔ ƒ 282½; 110 ℔ ƒ 270; Archangel 109 ℔ ƒ 247½. *Raapolie* per 6/w ƒ 37½; Vliegend 36½; primo Mei ek. ƒ 36¼, 6; Sept. ƒ 36; Oct. 36 Nov. 36; Dec 36 *Lijnolie* per 6/w. ƒ 30; Vliegend 29. *Hennepolie* per 6/w ƒ 32. *Raapkoeken* ƒ 75, 78 *Lijnkoeken* 10½, 12¼.

SCHIEDAM, 14 Januarij: Gerst 120/2 ℔ polder Zomer ƒ 160.

LEEUWARDEN, 14 Jan. Boter per kwartton ƒ 40,50.

SNEEK, 11 Jan. Boter per kwartton ƒ 41.

DEVENTER, 14 Jan. Tarwe ƒ 9 a 10, Rogge ƒ 6 a ƒ 6,30; Boekweit ƒ 6,50 a 7,50; Boter per achtste ton ƒ 17,75 a 15,25.

KAMPEN, 10 Jan. Boter per achtste ton, ƒ 17,75 a 18.

INGEZONDEN STUKKEN.

Wanneer Gods bezoekingen nijpen, past het alsdan den mensch op te zetten tot verdrukking zijns natuurgenoots (1)?

VII.

Als men ter verdediging van den strijd tegen ons, de bewijzen schuldig blijft, dat wij als staatsburgers, gevaarlijk zijn, omdat wij den Paus als tijdelijke magt boven 's lands regering stellen, of omdat wij ons land wenschen te zien overgaan in eene buitenlandsche dynastie (met *sommige* geleerden in de Pruissische, (?) zie de *Tijdspiegel*) of gehoorzaamheid, belastingen, militaire of schutterlijke diensten weigeren: — dan zal men het ten minsten zonneklaar moeten maken, dat onze *godsdienst*, als zoodanig, zoo slecht is, dat wij niet voor goede staatsburgers kunnen erkend worden, derhalve onze vernietiging gebiedend voor den staat en deszelfs onderdanen wordt gevorderd.

Kan men ook dit niet, en wil men van geenen vrede hooren, dan wordt de verdrukking van ons, als minderheid in getal en magt, allerschandelijkst.

Men zoude kunnen vragen of het iemand hinderlijk of schadelijk kan zijn, in eenige zijner belangen, als vele der onzen, van verschillende jaren, stand en kunne, dagelijks in Gods tempel de eerstelingen hunner hulde, Hem, den Oneindige, komen aanbieden; — maar, laat ons terstond op hetgeen onze godsdienst meest kenmerkend en kernachtig aanbiedt, afgaan: — dat is, de H. Mis.

Immers, dáár nedergeknield, en zich door den Psalm Judica herinnerd hebbende, dat de handeling eene offerande is, slaat men zich op de borst, en beschuldigt zich van vele zonden, door gedachten, woorden en werken bedreven, waarvoor men vergiffenis bidt, en vervolgens, gesterkt door vertrouwen op Gods vergevingsgezindheid, den lofzang der engelen herhaalt, die gevolgd wordt door gebeden, lessen uit de H. Schrift en het Evangelie, waarna de belijdenis des geloofs. De opdragt van brood en wijn, de consecratie, de communie, stellen ons in woorden en beelden voor, Christus, die door zijn lijden en dood de wereld heeft verlost van de zonde, en den hemel geopend, waar Hij ons is voorgegaan, en met de reeds verheerlijkte Heiligen ons wacht. Terwijl, om aan dit offer dadelijk deel te hebben, eene rouwmoedige biecht, met een vast voornemen van beterschap, alsmede vrede met den naasten, op straffe van heiligschennis, gevorderd wordt, als ook, de teruggave van ontvreemde voorwerpen, en het herstel van beleedigingen, welke en op welke wijze ook. — Zonder dat bestaat er geene ontbinding.

Als wij nu, zonder ons met het dogma in het minste bezig te houden, alleen *overwegen wat het doel is der handeling, die de godgeleerden aanmerken als de heiligste, godsdienstigste en verdienstelijkste, die de Christen kan verrigten*, dan bevinden wij, dat zij, die dezelve op de verpligtende, en nog meer die dezelve op alle dagen bijwonen, door de daad zelve, ingewikkeld en stilzwijgend, deelnemen aan *de bestrijding van alle zonden, misslagen en verzuimenissen door woorden, daden of gedachten, tegen God, zich zelven of den naasten gepleegd, en daartegen zich opwekken om in alle deugden en goede werken zich te oefenen en voort te gaan, waardoor, uit kracht der verdiensten van Christus, de Heiligen reeds nu eene luistervolle plaats in den hemel bekleeden, naar welke ook wij verlangen.*

Alles wat hierboven is voorgesteld, houde niemand voor dichterlijke versiering. Het ligt open voor ieder, die de eigene bewoordingen der H. Mis met aandacht leest: het is bekend bij twaalfjarige en jongere kinderen, die mes oplettendheid hunnen Catechismus leerden.

En als men dan bij winter- zoowel als bij zomertijd, kinderen, wier rede pas ontluikt, aankomenden, in welke het vuur der hartstogten begint te ontbranden, die van middelbaren leeftijd en ouden, dikwijls, ja dagelijks, deze offerande ziet bijwonen en velen zich door de H. Communie daarmede in doel en daad vereenigen, *kan het dan in iemand opkomen, daarin iets te zien dat den Staat zoo nadeelig is, dat zij, die zulke zaken doen, moeten worden vervolgd?*

Immers, menschen die gedurig bezig zijn met de zonde te bestrijden, vrede te bewaren of te herstellen met God, den naasten en zich zelven, en die boven alles Zijne genieting en het gezelschap der Heiligen in het andere leven zoeken, zijn voor de rust des Staats niet gevaarlijk!

En als men verder de *geheele Liturgie, alle getijdeboeken aller wereldsche en ordens geestelijken en godvruchtige vereenigingen* doorzoekt: den zin bespiedt van *alle sacramenten*, en van (als men dit zoo noemen mag) *het geheele godsdienstige stelsel der Katholijken*, dan vindt men er immer dat duidelijk uitgedrukte denkbeeld,

---

(1) Vervolg van N°. 215, 217, 222, 234, 235 en 237.

het vermijden der zonden, dewijl Gods Zoon, om dezelve te vernietigen, heeft geleden, en daartegen, *het beoefenen der deugden, die ons den weg banen tot den Hemel,* waar Hij, na dien geopend te hebben, ons is voorgegaan, en waar zoo vele Heiligen, onze voorbeelden, ons verbeiden.

Nog behoort opgemerkt, dat alle geestelijke orden, door hunne erkenning zelve, zich onderwerpen aan de leer der Kerk: — zij mogen derhalve noch in woorden, noch in geest, anders onderwijzen. — Hieruit volgt, dat men door deze of die orde aan te vallen, de Kerk zelve aanvalt: — en dat al het geraas tegen Jezuiten, enz. niets is dan eene volgzame menigte de oogen vol zand te werpen.

Is die strekking, wij vragen het nog eens, *zóó gevaarlijk voor den Staat, dat daarom eenige van deszelfs burgers, onze medeburgers noglans, zich moeten vereenigen in genootschappen, ten einde ons te verdrukken, zoo mogelijk te vernietigen?* — Is eene strekking tot het bestrijden der zonden, het beminnen en beoefenen der deugden, integendeel niet voor de andersdenkenden eenen waarborg ten gunste van ons?

Hierop verheft zich een verward gekrijsch van dwingelandij van den Paus, van priesterheerschappij, Jezuitenlisten, Mariavergoding, Heiligenaanbidding, werkheiligheid, bijgeloof, domheid, en wat nog al meer. En daarbij verwijst men smadelijk op zoo vele slechte Katholijken. — Van dit alles komt in de onderhavige kwestie niets te pas dan het laatste: en dan nog in lang niet zoo ruim als men ons wil diets maken.

Als de geestelijke heerschappij des Pausen (van het geloof aan de tijdelijke is men toch genezen? Het is naar de kinderboekjes verbannen, althans bij ons) waardoor onze gewetens geketend (?) worden, en die hij uitoefent door zijne onderhoorige geestelijken en hunne leerstelsels, zal ophouden, dan zal geene Encyclique als die van den wijzen Gregorius XVI ons meer tot gehoorzaamheid noodzaken; — die tirannij geëindigd zijnde, gaan wij, als de boeren voorheen in Duitschland, met den bijbel in de eene hand, het zwaard in de andere, onze regten verdedigen tegen wie het zij! — *'s Pausen dwingelandij, de heerschappij der Priesters, de listen der Jezuiten en onze onderworpenheid, zijn dus den Staat niet na- maar voordeelig. De Heiligen- en beeldendienst ons van de aarde naar den hemel wijzende, kan ook aan andere staatsburgers niet schadelijk zijn: — immers, die menschen deden niemand kwaad, leden geduldig, en,* te beginnen met de arme Maria en de Apostelen, die alles verlieten, om den Heer te volgen, *waren de meesten, zoo niet geheel arm, dan toch onbemiddeld.* Geld zochten zij niet, maar gaven het weg, tevens met hunne geheele personen, dat is, alle hunne ziels- en ligchaamskrachten, ten behoeve van den armen naasten, — Daar zij ons onbaatzuchtigheid leeren, kunnen wij, hen volgende, niet dan aangenaam zijn in de oogen dergenen, die gaarne veel geld bijeen zien, om daarvan lang, met roem en gemak te leven. (??)

Even zoo zijn ons bijgeloof en onze domheid den anderen staatsburgers niet schadelijk. — Waarachtig, de Staat zal minder lijden van vele missiën, processiën, enz., dan van één eenig pamflet, zoo als diegene, die men bevecht als windmolens, waarvan men toch de vier wieken onmogelijk in eene greep kan pakken! Onpartijdigen die Missiën bijwoonden, mogen hier beslissen. — Hoort men er ooit iets hatelijks? — Laat met de hand op het hart, predikanten zelven getuigen, of het iets anders is, dan opwekken tot boete en verbetering. — Van controverse is er geene spraak.

Nog eens: — de *geheele Liturgie*, alle *gebedenboeken* der eenvoudigen, de *paternosters* der ongeletterden, en de verhevene poëzij des *Breviers*, die de priester lezen moet, en menig leek gaarne leest; *misse* en *gebeden*, *sacramenten* en *tucht*, *boete* en *feesten*, *alles*, *alles*, *alles*, *voert den* welmeenenden, opregten *Katholijk*, die geene roeping gevoelt om God te bespotten, maar brandt van onleschbare begeerte om Hem te beminnen en uit liefde te dienen, *tot deze twee zaken:* — het *verfoeijen en vlugten der zonden*: het *beoefenen der deugden* — om daardoor, gelijk de Heiligen, onze broeders en voorgangers, de oogst en den roem van Christus, te komen tot den hemel.

Is het beoefenen der deugden en beoorlogen der zonden, zoo schadelijk voor den staat, dat eenigen van deszelfs burgers, onze medeburgers, zich moeten vereenigen in genootschappen, ten einde ons te vernietigen?

Men verdedige zich dan niet met scheldwoorden, die slechts bewijzen, dat men ongelijk heeft. — Zoo men de katholijke leer in haar geheel kende, zou men zich daarover schamen; maar het is zeer zeker dat men zich aan die studie niet durft wagen. — En men moest toch dit alles door en door kennen, wil men zijne eigene zaak bewijzen.

Die spotters en beschimpers willen liever de oogen sluiten en geraas maken, dan zich wagen op het veld der christelijke oudheid-studie; want zij durven niet, zoo als Pusey in Engeland, Frederik Willem II in Pruissen, ten gevolge van het overwegen der Liturgie, tot het Katholicismus zich aangetrokken gevoelen. — Liever schelden zij; maar, nu men van de verbindende kracht der Dordsche Formulieren van *eenigheid* is losgemaakt, zoude, bij de *splitsing* die zich openbaart, wel eens aan de eene afhelling een *gedwongen medeslepen naar den afgrond der theologische stellingen*, aan de andere eene *strekking naar de rots der eenheid*, zich kunnen openbaren. Doch hoe het ook zij, niet uit de politieke orde van tijdens de reformatie, want die bestaat niet meer, maar uit het Katholicisme zoo als het vóór dien tijd bestaan hebbende, nog van den staat onafhankelijk, bestaat, moet men *bewijzen, dat wij in de 19de eeuw voor den staat zoo gevaarlijk en schadelijk zijn, dat oproepingen van burgers tegen ons, gebiedend gevorderd worden.* Het is eene schande, ons op eene andere wijze aan te vallen.

Ook is het driest, althans van hen, die altijd controverseren, zoo weinig van onze zaken te weten, als sommigen, wier onwetenheid in juist datgene wat zij moesten kennen, uit hunne vaak aangetoonde misvattingen blijkt. *Geen predikant, of hij moest de geheele Liturgie, den geheelen Brevier en al wat verder diep in den geest en de strekking van het Catholicismus ingrijpt, door en door kennen.* — Bij de liefde die daardoor in de wederkeerige discussiën zoude plaats maken, zoude menigeen de zorgvuldige liefde onzer Kerk bewonderen, die, als eene wijze moeder, aan diegenen harer zonen, welke anderen moeten leiden en hoeden, de verpligting oplegt van eene oefening (het dagelijks lezen van den Brevier) waardoor zij gedurig zelven versterkt worden in het geestelijk leven, en, vervuld met hemelsche en reine beelden en gevoelens, de wereld en wat daarin is, steeds in hare ware gedaante, in hare vergankelijkheid en nietigheid voor oogen hebben. En, in plaats van de priesters te haten en te bekladden, zoude men hen de hulde toebrengen, welke elk Christen hen schuldig is, en door ieder wordt beaamd, die het voorregt bezit, een braaf priester in zijnen omgang en in zijne gesprekken te kennen.

Ware het niet veel beter en broederlijker, elkander met heuschheid te bejegenen, te meer, nu de Kerk steeds bezig is, met op de seminariën en alles wat de vorming tot den verheven stand des priesters betreft, een wakend oog te houden, waardoor de verslapping, die tot de reformatie aanleiding gaf, welligt voor altijd geweerd wordt? — En is het niet edeler, bij het spreken over dien stand, te wijzen op mannen als Athanasius, Nicolaus, Augustinus en Franciscus en zoo vele voortreffelijke heiligen, dan gedurig te herinneren aan de feilen van enkelen, of alles, wat den priester betreft, verkeerd uit te leggen? *(Wordt vervolgd.)*

ADVERTENTIEN.

Heden overleed na voorzien te zijn geweest van de laatste H. Sacramenten der stervenden, ten gevolge van eene langdurige ongesteldheid, tot mijne, mijner 18 kinderen en behuwdkinderen en 32 kleinkinderen diepe droefheid, mijne onvergetelijke Echtgenoot HUBERTA VERDEGAAL, in den ouderdom van ruim 70 jaren, waarvan ik bijna 51 jaren met haar in den allergenoegelijksten echt mogt vereenigd zijn.

Ik verlies in haar eene zorgvolle gade, en mijne kinderen eene teederhartige, en door hen hooggeschatte moeder.

OEGSTGEEST, C. H. WOLFF.
12 Januarij 1848.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan vrienden en bekenden.

Werd ik laatstleden Vrijdag treurig geschokt door het verlies van mijnen dierbaren Vader, nog dienzelfden dag ontving mijne geliefde Tante ANGELA MARIA EVER[S] de laatste H. Sacramenten en heden overleed ook zij te mijne huize in den ouderdom van 88 jaren.

SOETERWOUDE, E. S. VAN DER HAAGEN
16 Januarij 1848. Aartspriester en Pastoor.

Verzoeke van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

Het Stedelijk Bestuur te *Tilburg*, roept bij deze op Sollicitanten, voor een Tweede Stads **HEEL- EN VROEDMEESTER**, dewelke zich met er woon in de Parochie het *Goirke*, eene bevolking van circa 650 zielen tellende en alwaar geen zoodanige Kunstoefenaar gevestigd is, zal moeten nederzetten en waaraan voor het bedienen der Armen, een tractement uit stads kasse van *f* **200** is verbonden, om zich voor den 1 Maart e.k. onder overlegging van diploma met vrachtvrije brieven of in persoon aan te melden, bij Burgemeester en Wethouders dier stad.

SCHURFT DER SCHAPEN,

De Ondergeteekende debiteert met veel succes:
Een middel ter Genezing van de Schurft en tot verdrijving der tieken en mijten der Schapen.

Aangezien dit middel geen Rattenkruid, kwik of andere voor de menschen of dieren schadelijke ingrediënten bevat, en bereids met het beste gevolg door vele landlieden wordt aangewend, zoo is hetzelve zeer aan te bevelen.

De kruik, waarop het berigt nopens het gebruik staat, kost **50** Cents.

DOCKUM Januarij 1848. A. JORRITSMA.

Bij den Boekhandelaar H. MEIJER, te Arnhem, is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

CATECHISMUS,
OF BEKNOPT ONDERWIJS,

in de leering van de Christelijke Katholijke Godsdienst, voornamelijk ingerigt voor kinderen, die tot de eerste H. Communie voorbereid worden, door A. F. HUBERTS R. C. Pastoor te *Duiven*.

Sedert jaren is er behoefte aan eenen Catechismus, die zoowel voor kinderen in steden, als ten platten lande geheel voldoende is; zonder zelf te kunnen of mogen beoordeelen in hoeverre deze Catechismus alle vereischten in zich vereenigt, meent den Uitgever HH. Geestelijken op deze, door den *Hoogw. Heer Aartspriester van Gelderland*, verleende *Goedkeuring* te moeten opmerkzaam maken.

»Wordt bij deze aan de nieuw, door den Wel-Eerw. »Heer A. F. HUBERTS, Pastoor te *Duiven*, ontworpen »Catechismus het **imprimatur** verleend, met den »hartelijken wensch, dat zij onder de Christenen, door »den druk verspreid zijnde, veel nut moge stichten."

VOLKS-HYMNE, PIUS IX,

muzijk van MAGGAZARI, voor één of vier stemmen, met eene gemakkelijke Piano-partij, gearrangeerd door J. PERQUIN, Organist te *Arnhem*. Prijs . . . . *f* 0.75

Voor vereerders van *Pius IX* en liefhebbers van zang behoeft deze Hymne geene aanbeveling; op die plaatsen waar dezelve bekend en gebruikt is, heeft de uitvoering en het gehoor, de verwachting overtroffen en buitengewoon voldaan.

Men leze overigens de gunstige aanprijzing in het voorlaatste N°. der Cath. Ned. Stemmen.

Arnhem, 10 *Jan.* 1848.

LES AMORTISSEMENTS EN 1848

de l'Emprunt du Grand-Duché de Bade pour la construction de ses chemins de fer

auront lieu le 29 Février 1848
le 31 Mai 1848, le 31 Août 1848 et le 30 Novembre 1848.

L'amortissement de l'Emprunt se fait par l'extinction des obligations: moyennant les primes suivantes, savoir 14 lots chacun de francs **110,000**, 54 de **85,000**, 12 de **75,000**, 23 de **32,000**, 2 de **25,000** 55 de **21,500**, 40 de **11,000**, 2 de **10,500**, 58 de **85000**, 366 de **4290**, 1944 de **2160** etc. de manière que chaque action tirée recevra forcément un des gains.

Pour participer au tirage de fin Février 1848		Pour participer au quatre tirages ensembles
avec une action pour 5 franc.	payables en billets de banque, en mandats de commerce, ou contre notre traite.	avec une action pour 20 francs.
» 6 actions » 25 »		» 6 actions » 100 »
» 14 » » 50 »		» 14 » » 200 »
» 30 » » 100 »		» 30 » » 400 »

s'adresser à la maison de banque soussignée. — Prospectus et renseignements sont deposés au bureau de cette feuille. — Les bulletins des actions tirées seront promptement delivrés par nous à MM. les actionnaires.

☞ Les personnes désirant se charger du placement d'actions sont priées de s'adresser directement à nous pour les conditions de la vente. Ecrire sans affranchir.

J. NACHMANN et fils,
Banquiers à Mayence s/Rhin.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.